

INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM, ul. Umultowska 87, 61-614 Poznań

listopad 2010

W dniu 5.10.2010 na Wydziale Informatyki i Gospodarki Elektronicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Elizy Buszkowskiej, słuchaczki Studium Doktoranckiego naszego wydziału. Tytuł rozprawy brzmiał: „Wybór najlepszych prognostycznych modeli zmienności finansowych szeregów czasowych za pomocą testów statystycznych”. Jej promotorem był prof. UAM dr hab. Ryszard Doman z Pracowni Ekonometrii Finansowej naszego wydziału, a recenzentami: prof. dr hab. Magdalena Osińska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) i prof. dr hab. Marian Matłoka (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu). W dniu 8.10.2010 Rada Wydziału Informatyki i Gospodarki Elektronicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu na wniosek komisji nadała mgr Elizie Buszkowskiej stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 29.10.2010 odbyło się wręczenie prof. drowi hab. Romanowi Murawskiemu księgi pamiątkowej *Światy matematyki. Tworzenie czy odkrywanie?* wydanej przez Wydawnictwo Naukowe UAM pod redakcją dr Izabeli Bondeckiej-Krzykowskiej i prof. dra hab. Jerzego Pogonowskiego. W uroczystości udział wzięli Prorektor UAM prof. dr hab. Jacek Witkoś, Dyrektor Wydawnictwa Naukowego UAM mgr Iwona Wegner-Maruszewska oraz prof. dr hab. Jerzy Pogonowski.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału poparła na posiedzeniu w dniu 29.10.2010 wniosek o tytuł naukowy dla prof. UAM dra hab. Wojciecha Gajdy z Zakładu Arytmetycznej Geometrii Algebraicznej.

★ ★ ★ ★ ★

Po długiej dyskusji, w której udział wzięli także recenzenci: prof. dr hab. Tadeusz Figiel (Instytut Matematyczny PAN, Oddział w Gdańsku), prof. dr

hab. Tadeusz Kuczumow (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) i prof. dr hab. Paweł Domański (nasz wydział) Rada Wydziału poparła wnioszek o tytuł naukowy dla dra hab. Ryszarda Smarzewskiego z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

* * * * *

Rada Wydziału wszczęła w dniu 29.10.2010 przewód doktorski mgra Jędrzeja Osińskiego, słuchacza Studium Doktoranckiego przy naszym wydziale.

* * * * *

Na posiedzeniu w dniu 29.10.2010 Rada Wydziału powołała następujące komisje w przewodzie doktorskim mgr Joanny Berlińskiej, słuchaczki Studium Doktoranckiego przy naszym wydziale:

- komisja do przeprowadzenia przewodu oraz egzaminu doktorskiego z dyscypliny podstawowej: dr hab. Maciej Kandulski (przewodniczący), prof. UAM dr hab. Jerzy Jaworski (zastępca przewodniczącego), prof. PP dr hab. inż. Maciej Drozdowski (Politechnika Poznańska; promotor), prof. UAM dr hab. Zbigniew Palka (recenzent i egzaminator), dr hab. Jerzy Szymański (egzaminator), prof. dr hab. inż. Marek Kubale (Politechnika Gdańska; recenzent),
- komisja do przeprowadzenia egzaminu z dyscypliny dodatkowej: dr hab. Maciej Kandulski (przewodniczący), prof. PP dr hab. inż. Maciej Drozdowski (Politechnika Poznańska; promotor), prof. dr hab. Roman Murawski (egzaminator),
- komisja do przeprowadzenia egzaminu z języka obcego: dr hab. Maciej Kandulski (przewodniczący), prof. PP dr hab. inż. Maciej Drozdowski (Politechnika Poznańska; promotor), mgr Maria Lehmann (egzaminator).

* * * * *

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału powołała następujące komisje w przewodzie doktorskim dra Marcina Anholcera:

- komisja do przeprowadzenia przewodu oraz egzaminu doktorskiego z dyscypliny podstawowej: prof. UAM dr hab. Tomasz Szulc (przewodniczący), prof. UAM dr hab. Maciej Wygralak (zastępca przewodniczą-

cego), prof. dr hab. Michał Karoński (promotor), prof. dr hab. Tomasz Łuczak (egzaminator i recenzent), prof. UAM dr hab. Zbigniew Palka (egzaminator), dr hab. Jarosław Grytczuk (Uniwersytet Jagielloński; recenzent),

- komisja do przeprowadzenia egzaminu z dyscypliny dodatkowej: prof. UAM dr hab. Tomasz Szulc (przewodniczący), prof. dr hab. Michał Karoński (promotor), prof. dr hab. Roman Murawski (egzaminator),
- komisja do przeprowadzenia egzaminu z języka obcego: prof. UAM dr hab. Tomasz Szulc (przewodniczący), prof. dr hab. Michał Karoński (promotor), mgr Maria Lehmann (egzaminator).

★ ★ ★ ★ ★

Cytat

Jeśli spojrzeć na stosunek polskiej polityki do edukacji i nauki, to wnioski są oczywiste. Jak można godzić się na to, że liczba studentów wzrasta w pewnym okresie siedmiokrotnie, a liczba pracowników naukowych w tym samym czasie o 15 proc. i to jeszcze w warunkach, gdy nakłady budżetowe w stosunku do PKB spadają. Przecież nawet ćwierćinteligent będzie wiedział, że to się łączy z obniżeniem poziomu.

Prof. dr hab. Krzysztof Dołowy, *Polityka* 44 (2729)

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 29.10.2010 odbył się kolejny wykład z serii wykładów popularnych organizowanych przez Polskie Towarzystwo Matematyczne i nasz wydział. Wygłosił go prezes PTM prof. dr hab. Stefan Jackowski z Wydziału Matematyki, Informatyki i Mechaniki Uniwersytetu Warszawskiego. Tytuł wykładu brzmiał: „Trendy matematyki z perspektywy medali Fieldsa”.

★ ★ ★ ★ ★

Kolejny wykład wydziałowy wygłosi w dniu 14.11.2010 o godzinie 12.15 prof. UAM dr hab. Tomasz Szulc, kierownik Zakładu Metod Numerycznych. Tytuł wykładu: „Wybrane zastosowania pewnych macierzy kwadratowych”.

2270 lat temu (ok. roku 260 p.n.e) urodził się Apoloniusz z Pergii (zmarł ok. roku 200 p.n.e.). Był – obok Euklidesa i Archimedes – jednym z trzech największych matematyków okresu hellenistycznego. O jego życiu wiadomo bardzo niewiele. Studiował w Aleksandrii. Okres jego największej aktywności naukowej przypada około 210 roku p.n.e. Jego głównym dziełem jest traktat „Stożkowe”, w którym rozwinął teorię krzywych stożkowych jako przekrojów stożka. Dzieło to przyćmiło inne poświęcone podobnym zagadnieniom, w szczególności dzieło Euklidesa „O przekrojach stożkowych”, które zaginęło. Składa się ono z 8 ksiąg, z których 4 zachowały się w języku greckim, 3 w tłumaczeniu arabskim, a ostatnia ósma, zaginiona, została odtworzona na podstawie zachowanych komentarzy. Apoloniusz był jednym z tych matematyków, którzy starali się wyzwolić matematykę spod wpływów filozofii platońskiej.

R.M.

★ ★ ★ ★ ★

Gośćmi wydziału w miesiącu październiku 2010 byli:

- 3–7.10.2010 – prof. Thomas Bedürftig, Niemcy, Hannover, Leibniz Universität (opiekun: prof. Roman Murawski, Zakład Logiki Matematycznej),
- 4–8.10.2010 – dr Christian Reiher, Niemcy, Rostock, University of Rostock (opiekun: prof. Michał Karoński, Zakład Matematyki Dyskretnej),
- 11–15.10.2010 – prof. Ljilijana Čvetkovič, Serbia, Nowy Sad, Uniwersytet w Nowym Sadzie (opiekun: prof. Tomasz Szulc, Zakład Metod Numerycznych),
- 25–27.10.2010 – prof. John Coates, Anglia, Cambridge, Cambridge University (opiekun: prof. Grzegorz Banaszak, Zakład Arytmetycznej Geometrii Algebraicznej),
- 25–28.10.2010 – prof. Alois Kufner, Czechy, Praga, Instytut Matematyki Czeskiej Akademii Nauk (opiekun: prof. Henryk Hudzik, Zakład Teorii Przestrzeni Funkcyjnych).

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 12.10.2010 prof. Ljilijana Čvetkovič (Uniwersytet w Nowym Sadzie) wygłosiła wykład pt. „Benefits from generalized diagonal dominance”.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. John Coates (Cambridge University) wygłosił w dniu 26.10.2010 wykład pt. „The enigmatic Tate-Shafarevich group”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 27.10.2010 prof. Alois Kufner (Instytut Matematyki Czeskiej Akademii Nauk) wygłosił wykład pt. „The Hardy inequality, conditions and applications to spectral problems”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 29.10.2010 prof. dr hab. Stefan Jackowski (Uniwersytet Warszawski) wygłosił wykład pt. „Przestrzenie klasyfikujące – most między algebrą a topologią”.

★ ★ ★ ★ ★

W październiku 2010 odbyły się następujące wyjazdy naukowe pracowników wydziału:

- 1.10–15.12.2010 – prof. dr hab. Andrzej Ruciński, USA, Atlanta, Emory University – wykłady, badania naukowe,
- 1.10–31.12.2010 – dr Krzysztof Górniewicz, Niemcy, Bonn, MPIM Bonn – staż naukowy,
- 2–31.10.2010 – prof. dr hab. Wacław Marzantowicz, Chiny, Pekin oraz Szanghaj, Capital Normal University oraz Shingua University – wykłady, staż, współpraca naukowa,
- 3–18.10.2010 – prof. UAM dr hab. Krzysztof Pawałowski, USA, Nowy Jork oraz Ithaca, New York University oraz Cornell University – wykłady i konferencja *Approaches to Group Theory*,
- 10–16.10.2010 – prof. UAM dr hab. Leszek Skrzypczak, Niemcy, Opatung – konferencja *Smoothness, Approximation and Function Spaces*,

- 20–23.10.2010 – prof. dr hab. Roman Murawski, Kraków, Uniwersytet Jagielloński – konferencja *Philosophy and Logic*,
- 11.10–1.11.2010 – mgr Matas Šileikis, Niemcy, Berlin, Freie Universität – doc-course *Probabilistic and Enumerative Combinatorics*,
- 14–17.10.2010 – prof. dr hab. Ireneusz Kubiacyk, dr hab. Mieczysław Cichoń oraz dr Aneta Sikorska-Nowak, Czechy, Křtiny – *Colloquium on Differential Equations and Integration Theory*,
- 24–30.10.2010 – mgr Michał Goliński, Finlandia, Helsinki, University of Helsinki – konferencja *Operator Theory and Analytic Function Spaces*,
- 31.10–26.11.2010 – prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski, Włochy, Genua, Università di Genova – współpraca naukowa z prof. A. Perellim.

★ ★ ★ ★ ★

Notatka

THE JÓZEF MARCINIEWICZ CENTENARY CONFERENCE

Wydział Matematyki i Informatyki UAM zorganizował, przy znaczącym wsparciu Instytutu Matematyki PAN, Wydziału Matematyki, Informatyki i Mechaniki Uniwersytetu Warszawskiego oraz Wydziału Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, międzynarodową konferencję naukową The Józef Marcinkiewicz Centenary Conference, która odbywała się w dniach 28 czerwca – 2 lipca 2010 roku w budynkach naszego wydziału. Jej celem było zarówno upamiętnienie jednego z najwybitniejszych matematyków polskich, Józefa Marcinkiewicza, jak i przedstawienie aktualnego stanu badań (oraz aspektów aplikacyjnych) w tych dziedzinach współczesnej matematyki, do znaczącego rozwoju których przyczynił się Marcinkiewicz. Był on absolwentem Uniwersytetu Wileńskiego im. Stefana Batorego. Do momentu swojej tragicznej śmierci w Katyniu, w wieku ledwie trzydziestu lat, opublikował 55 prac zawierających bardzo głębokie i ważne twierdzenia o fundamentalnym znaczeniu dla takich dyscyplin matematycznych jak: analiza rzeczywista, analiza zespolona, analiza funkcyjna, rachunek prawdopodobieństwa. Wyjątkowe zasługi Marcinkiewicza dla rozwoju matematyki

znalazły odbicie w nazwach wielu pojęć i twierdzeń – mamy: całą Marcinkiewicza, przestrzenie Marcinkiewicza, interpolacyjne twierdzenie Marcinkiewicza, prawo wielkich liczb Marcinkiewicza-Zygmunda, nierówności Marcinkiewicza-Zygmunda, rozkład Marcinkiewicza, własność Marcinkiewicza, hipotezę Marcinkiewicza-Salema. Józef Marcinkiewicz był człowiekiem renesansu. Jego hobby stanowiła literatura polska i szeroko pojmowana sztuka, propagowanie kultury fizycznej (uprawiał pływanie oraz narciarstwo i to w zakresie dalece nieamatorskim). Był też żarliwym patriotą. Latem 1939 roku przerwał pobyt na zagranicznym stypendium, aby wstąpić do Wojska Polskiego. Przedwczesna śmierć Józefa Marcinkiewicza oznaczała wielką stratę dla nauki polskiej, a przede wszystkim dla poznańskiego ośrodka akademickiego, gdyż miał on objąć, od października 1939 roku, stanowisko profesora na Uniwersytecie Poznańskim, gdzie działał już profesor Władysław Orlicz. Obaj panowie spotkali się wcześniej we Lwowie (Marcinkiewicz przebywał tam na paromiesięcznym stażu) i korespondowali ze sobą, a więc była szansa na owocną współpracę tych wybitnych postaci, jako że interesowali się bardzo podobną problematyką.

Konferencja zgromadziła około 140 uczestników, w tym z tak odległych, egzotycznych państw jak Brazylia, Indie, Japonia czy Iran. Szczególne zasługi w rozpropagowaniu konferencji i zachęcaniu do udziału w niej matematyków o ugruntowanej pozycji naukowej położył pan prof. Mieczysław Mastyło, niezwykle aktywnie i efektywnie wspierający prace Komitetu Programowego działającego pod kierownictwem profesorów Zbigniewa Ciesielskiego i Stanisława Kwapienia. Efektem starań Komitetu było przyjęcie zaproszenia do wygłoszenia wykładów plenarnych przez czternastu wybitnych specjalistów: Nicholasa Bingham, Krzysztofa Bogdana, Michaela Cwikela, Tadeusza Iwańca, Jean-Pierre Kahane'a, Nigela Kaltona, Michaela Lacey'ego, Rafała Latałę, Michela Ledoux, Tomasza Łuczaka, Lecha Maligrandę, Andreego Seegera, Pétera Vértesi'ego, Marca Yora (ten ostatni poszczycić się może liczbą cytowań znacznie przekraczającą, wg *Mathematical Review*, 3300). Wszystkie te wykłady cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem, a ze szczególnym uznaniem przyjęte zostały m.in. wykład profesora Maligrandy (otwierający konferencję i przedstawiający zarówno szczegółowy życiorys Marcinkiewicza – w tym wiele nieznanych dotąd faktów, jak również obszerną analizę jego dokonań naukowych), a także perfekcyjnie przygotowane, niezwykle zajmujące wystąpienie profesora Łuczaka, kończące konferencję. Uczestnicy konferencji wykazali znaczną aktywność wygłaszając

bez mała osiemdziesiąt dwudziestopięciominutowych wykładów odbywanych w trzech równoległych sekcjach. Dotyczyły one głównie następującej tematyki: interpolacja przestrzeni i operatorów, operatory singularne, szeregi Fouriera i aproksymacja wielomianami, układy ortogonalne, probabilistyka, historia matematyki. Prace, stanowiące rozszerzoną formę wykładów, zostaną opublikowane w specjalnym tomie serii *Banach Center Publications*.

Zainteresowanie konferencją okazały władze Miasta Poznania włączając ją do programu „Akademicki Poznań” i finansując udział niedawno zmarłego profesora Nigela Kaltona oraz JM Rektor Bronisław Marciniak, zapraszając wszystkich uczestników konferencji, wraz z osobami towarzyszącymi, na wystawny bankiet wydany w westybulu Auli Uniwersyteckiej po wycieczce do Wielkopolskiego Parku Etnograficznego w Dziekanowicach (jego zwiedzenie wywołało szczególne zainteresowanie gości spoza krajów europejskich). Znaczna liczba osób odwiedziła również pomnik trzech kryptologów przy Centrum Kultury „Zamek” (o ich dokonaniach mogli dowiedzieć się przeglądając okolicznościową płytę CD wydaną przez Wydział i dołączoną do materiałów konferencyjnych przekazanych każdemu uczestnikowi konferencji).

Sprawnym przebieg obrad i realizacja zaplanowanego programu nie byłyby możliwe bez ogromnego zaangażowania i wysiłku, skromnego kadrowo, Komitetu Organizacyjnego, któremu przewodniczył dziekan Wydziału, prof. Marek Nawrocki. Na podkreślenie i szczególne uznanie zasługuje tytaniczna wręcz praca sekretarza konferencji, pana dr Pawła Mleczki, oraz profesjonalizm i perfekcja działania dwóch uroczych, fantastycznych dziewcząt w osobach mgr Magdaleny Gałązkiewicz i mgr Izabeli Filipiak. Gorące słowa podziękowania należą się ponadto licznej grupie doktorantek, doktorantów, studentek i studentów. Owi młodzi ludzie z wielkim oddaniem i odpowiedzialnością czuwali nad sprawami technicznej obsługi wykładów oraz udzielali informacji i pomocy uczestniczącym w konferencji.

Prof. dr hab. Witold Wnuk

Opracowanie Informatora: Roman Murawski (rmur@amu.edu.pl)

<http://web.wmi.amu.edu.pl>